

Λαογραφικό Λεξικό της Ελληνίδας Μамής

Δρ Χρίστος Θ. Οικονομόπουλος, Παιδοχειρουργός.

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

ανοιχτή, η, 1) η λεχώνα τις πρώτες σαράντα ημέρες, από τον τοκετό μέχρι το σαραντισμό, 2) η γυναίκα ελευθερίων ηθών.

ανόματο, το, το αβάφτιστο παιδί, λέγεται και Δράκος ή Δρακούλης.

αντιβασκάνια, τα, τα φυλαχτά κατά της βασκανίας: ματόπετρες, λιβάνι, μονόλοβο σκόρδο, σταυροί, πεταλάκια, κοχύλια της θάλασσας κλπ.

αντίγλωσσο, το, ο βραχύς χαλινός της γλώσσας ή γλωσσοδέτης στο νεογνό. Τον κόβει η μαμή ή ο ιερέας με ψαλιδάκι για να μιλήσει γρήγορα και καθαρά το παιδί. Λέγεται και γλωσσόδεμα.

αντιδερόψιχα, τα, τα ψιχάλια του αντίδωρου. Τα ρίχνουν η μαμή ή η μάνα επάνω στα μαλλιά των κοριτσιών για να κάνουν πολλά παιδιά.

αντίκομμα, το, ο φόβος της εγκύου όταν περνάει ξαφνικά από εμπρός της φίδι, λαγός ή σκύλος.

αντικρατούσες, οι, οι δύο πλαγιομαμές, βοηθοί της κυρίως μαμής, που αντικρατούσαν την επίτοκο. Τις λένε και «δυναμόχερες». Συνήθως είναι πολύτεκνες μητέρες.

αντιπροσωπίδα, η, η αμνιακή μεμβράνη που περιβάλλει το πρόσωπο του εμβρύου. Τη βγάζει η μαμή με προσοχή για να μην πάθει στραβισμό το παιδί και τη δίνει στη μάνα, η οποία την φυλάει γιατί είναι το τυχερό του, π.χ. στο σχολείο πηγαίνει καλά και στα δικαστήρια αθλώνεται. Πιστεύουν ότι όταν η μαμή τραβήξει

απότομα την αντιπροσωπίδα, που λέγεται και τσίπα ή φιλοπροσωπίδα, τότε το παιδί γίνεται αλλοίθωρο.

αντιφώνισμα, το, κατά τον τοκετό η μαμή σηκώνει ψηλά το νεογέννητο και ρωτά: «Τίνος είναι το παιδί;». Τότε η μάνα της επιτόκου μαζί με τις παραστεκούμενες (παραμαμές) αντιφωνούν και λένε: «Της Παναγίας και του Χριστού».

αντίχριστο, το, το παιδί που θα γεννηθεί το δωδεκάημερο των Χριστουγέννων, γιατί πιστεύουν ότι η σύλληψή του έγινε του Ευαγγελισμού.

αντιψύχι, το, το αναρρωτικό φάρμακο που δίνει η μαμή στη λεχώνα.

αντράκι, το, τρυφερή έκφραση της μαμής προς το νεογέννητο αγόρι όταν παρίσταται στη γέννα ο πατέρας, ο οποίος φιλοδωρεί γενναία τη μαμή. «Να σου ζηήσει το αντράκι σου».

αντρειοχόρταρο, το, ο αμάραντος. Το τρώνε οι γυναίκες που θέλουν να κάνουν έκτρωση ή να μείνουν στείρες. «Όσες μανάδες τόφαγαν, καμιά παιδί δεν κάνει».

αντρειωμένος, ο, το παιδί που θα γεννηθεί κι έχει μια τούφα τρίχες στον αυχένα ή στην ουρά λέγεται αντρειωμένο (παιδί με διαστηματομυελία και μηνιγγοκήλη). Η μαμή παίρνει τη μάνα του, τριών ημερών λεχώνα και το διαλαλεί στα όρη: «Ακούστε όρη, βουνά, λαγκάδια, γεννήθηκε ένας αντρειωμένος· δώστε του τα χρόνια σας, φυλάτε τη ζωή του, όπως είστε και σεις αθάνατα». Αυτό γίνεται σε ελαφρές μορφές μηνιγγοκήλης. Αν είναι βαριάς

μορφής το σπηλιώνουν σε σπήλαιο και το αφήνουν να πεθάνει.

αντρογεννάτη, η, η μάνα που γεννάει εναλλάξ αρσενικά και θηλυκά.

απαλετικό, το, το μαλακτικό φάρμακο που δίνει η μαμή στη λεχώνα.

απαλό, το, η μεγάλη προσθία πηγή της κεφαλής του βρέφους. Λέγεται και «βρέγμα». Η μαμή βάζει επάνω πλυμένα ζεστά μαλλάκια αρνιού όταν το παραδίνει στη μάνα του μετά τον τοκετό, για να είναι ήρεμο και γερό.

απαντήματα, τα, η ανεπιθύμητη συνάντηση μιας εγκύου ή θηλάζουσας μάνας. Τα εξορκίζουν.

απαντοχή, η, η προσδοκία των εμμήνων. Το χρονικό διάστημα μεταξύ δύο εμμήνων. «Πάνω στην απαντοχή μου γκαστρώθηκα».

απανωπόδαρα, η μαμή απαγορεύει στην εγκύο να κάθεται με το ένα πόδι επάνω στο άλλο.

απάρθена, τα, τα κορίτσια της προεφηβικής ηλικίας, 9-12 ετών. Λέγονται και αειπάρθена. Η μάνα τους τα πηγαίνει στη μαμή τη γιορτή της Ζωοδόχου Πηγής και η μαμή τους κάνει ξόρκια και καθαρμούς, για να μην έχουν δυσμηνόρροια στην εφηβεία. «Ζωή» λέγονται στη γλώσσα της μαμής και τα έμμηνα. Όταν η γυναίκα δεν έχει έμμηνα είναι στείρα. Η μαμή πιστεύει ότι η Ζωοδόχος Πηγή βοηθάει τα κορίτσια ώστε να έρθουν φυσιολογικά τα έμμηνά τους.

απήγανος, ο, ιαματικό και μαγικό βότανο της μαμής. Μ' αυτό η μαμή φτιάχνει φυλαχτό για την εγκύο και το νεογέννητο. Επίσης είναι βότανο εμμηναγωγό και εκτριωτικό, για εθελουσία έκτρωση. Είναι ακόμα καθαρτικό για τη λοχεία.

απίκρατη, η, η λεχώνα όταν την τρίτη ημέρα η μαμή της βάζει στις μασχάλες της δυο ζεστά καρβέλια ψωμί για να κατεβάσει απίκραντο (γλυκό) γάλα.

απίτσαγο, το, το ακόρεστο και λαίμαργο βρέφος, που βυζαίνει τη μάνα του περισσότερο χρόνο, ιδίως τις πρώτες σαράντα ημέρες από τον τοκετό.

απλόχωρος, ο, το θυλάκιο που προσπίπτει με το αμνιακό υγρό στον τοκετό. «Έσπασε ο απλόχωρος».

αποβάλλω, όταν η εγκύος γυναίκα χάσει το έμβρυο (αποβολή).

αποβαλλωσιάρικο παιδί, το, το βρέφος που γεννήθηκε από πρόωρο τοκετό.

απόβαρση, η, η αποβολή του εμβρύου.

αποβαρσάρικο, το, το πρόωρο βρέφος, συνήθως μικροκαμωμένο και καχεκτικό.

αποβολή, η, η απόρριψη του εμβρύου, η έκτρωση, η άμβλωση.

αποβυζαστάρι, το, το τελευταίο παιδί της μάνας.

αποβύζι, το, το τελευταίο τέκνο. Λέγεται και στερνοβύζι.

απογαλακτίζω, παύω να τρέφω το βρέφος με μητρικό γάλα, αποκόπτω.

απογαλίζω, αποκόπτω το βρέφος από τους μαστούς, αποθηλάζω, απογαλακτίζω.

απογέννημα, το, το παιδί που γεννήθηκε πρόωρα και είναι το τελευταίο μιας πολυτόκου.

απογεννήτης, ο, το τελευταίο παιδί της μάνας καθώς και το πρόωρο και μικρόσωμο βρέφος.

απόδεμα, το, η μαγική πράξη που εμποδίζει το νεόγαμτρο να πράξει τα συζυγικά του καθήκοντα την πρώτη νύχτα του γάμου· ρήμα: αποδένω (ορχιπέδη). Συνήθως πηγαίνουν το γαμπρό στη μαμή, που ξέρει να ξαμποδένει, ή σε ειδικό ξαμποδευτή. Λέγεται και αμπόδεμα ή δέμα ή δέσιμο.

απόζηλο, το, η είσοδος στο δωμάτιο της λεχώνας μετά τη δύση του ηλίου. Απαγορεύεται από τη μαμή, γιατί η λεχώνα είναι «επιζηλη» και αρρωσταίνει εύκολα.

απόκαμα, τελείωσα να γεννώ παιδιά, αποκάμνω, έπαυσα να τίκτω.

αποκόβω, απογαλακτίζω. «Πότε θα αποκόψεις το παιδί?».

αποκοίλι, το, η πρόπτωση της κοιλίας μετά από πολλούς τοκετούς.

αποκολιστέρι, το, το απογαλακτισμένο βρέφος.

απόκομμα, το, ο απογαλακτισμός. Μετά από έξι μήνες ή ένα χρόνο με τη βοήθεια της μαμής αποκόπτονται το παιδί από το θηλασμό, με απλούς, αβλαβείς και ακίνδυνους τρόπους. Θέτουν πικρές ουσίες στη θηλή του μαστού, όπως κινίνο, αλόη, αλάτι με καφέ, μέλι με πιπέρι, για να αηδιάσει. Επίσης, βάζουν δέρμα ζώου για να φοβηθεί το βρέφος και να αποστραφεί το στήθος.

αποκοπαρούδι, το, το βρέφος που απογαλακτίστηκε.

απόκοτο, το, το τελευταίο παιδί της μάνας. Η δε μάνα λέγεται απόκοτη.

αποκοψιάρης, ο, το βρέφος που αποθήλασε. Λέγεται και αποκοψιάρικο.

απόκοψη, η, ο απογαλακτισμός. «Έχω κάνει απόκοψη». «Το έχω αποκομμένο».

αποκοψιάρικο, το, το παιδί ηλικίας ενός έτους, που συνήθως το απογαλακτίζουν, το αποκόπτονται από το βυζί.

αποκτυπημένο, το, το γάλα της μάνας που πάσχει από μαστίτιδα.

απολησμονόχορτο, το, είδος αμάραντου, που έχει τη δύναμη να φέρει λήθη στον πρώιμο έρωτα των κοριτσιών. Δίνεται από τη γριά Μπάμπω για να μη μελαγχολήσουν και αυτοκτονήσουν.

απομεινάρι, το, το τελευταίο παιδί μεγάλης μάνας.

απομεσώρουχα, τα, όλα τα λευκά εσώρουχα της εγκύου γυναίκας (πουκάμισο, μπουστος, βράκα, μεσοφούστανο).

απομύρισμα, το, το βαμβάκι με έλαιο της κανδήλας, με το οποίο αποσπογγίζει η μαμή την ιερά εικόνα της Παναγίας ή του Αγίου Ελευθερίου και σταυρώνει την επίτοκο σε δυστοκία για καλή

λευτεριά. Λέγεται και απόμυρο.

απονιψίδια, τα, τα απονιψίδια, δηλαδή το νερό που πλένει η μαμή τα χέρια της από τη γέννα. Τα πίνουν οι στείρες για να συλλάβουν παιδί.

απόξυσμα, το, το στερνοπαίδι.

αποξώρουχα, τα, τα εξωτερικά ρούχα της εγκύου γυναίκας (η φούστα, ο σάκος, η ποδιά, οι κάλτσες).

αποπαιδωμένη, η, η γυναίκα που έχει τελειώσει τις γέννες της, αυτή που σταμάτησε να κάνει παιδιά. Αποπαιδωσα= έπαυσα να τίκτω άλλα παιδιά.

απόρριμα, το, το έκτρωμα, το εξάμβλωμα από τη μήτρα.

απορρίχνω, αποβάλλω το έμβρυο.

αποσαραντίδια, τα, το γεύμα που παραθέτει η μάνα της λεχώνας στο σπίτι της μετά το σαραντισμό, προς τιμή της μαμής και της λεχώνας και κατά το οποίο η μαμή μαζί με τη μάνα της τής δίνουν τις ορμήνιες για το βρέφος, το θηλασμό, το πλάγιασμα με τον άνδρα, τις αδιαθεσίες του βρέφους κλπ.

αποσαραντίδι, το, το ισχνό και καχεκτικό παιδί.

αποσαραντίζω, συμπληρώνω τις σαράντα ημέρες από τον τοκετό και πηγαίνω με το βρέφος και με τη συνοδεία της μαμής και της μάνας να πάρω την ευχή του ιερέα.

αποσκαμός, ο, η βασκανία της λεχώνας και του βρέφους.

αποσπόρι, το, το απογέννη, το τελευταίο παιδί, το αποβύζι, το υστερότοκο τέκνο.

αποσπορίδι, το, το μικρόσωμο και καχεκτικό παιδί, συνήθως αυτό που γεννιέται τελευταίο, το αποσπόρι.

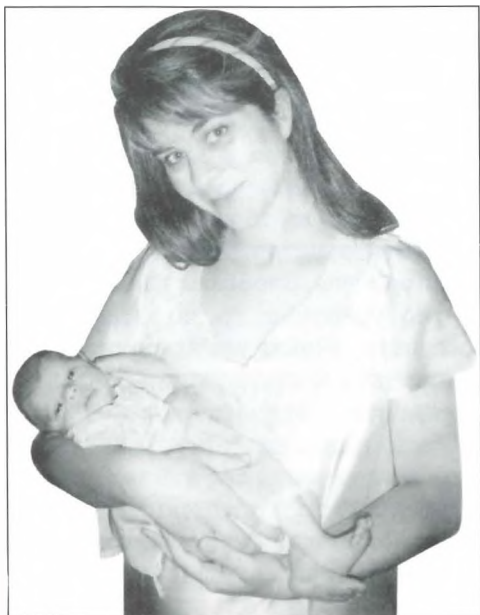
αποσουύγκαρο ή σουγκάρι, το, το τελευταίο παιδί της μάνας.

αποστραγγίδι, το, το υστερότοκο τέκνο.

αποσυνάζω, ετοιμάζω το νεογέννητο, το σπαργανώνω μετά τη γέννα (πράξη της μαμής).

αποχτυπημένη, η, η στείρα γυναίκα, η οποία στερείται της εκτίμησης που χαιρούν οι άλλες γυναίκες ως μητέρες.

αποψιλίδια, τα, τα υπολείμματα του φαγητού της εγκύου.

αραποσιτογένεια, τα, ο θύσανος (τα μουστάκια) του αραποσιτιού. Το αφέψημά του είναι άριστο διουρητικό στη λοχεία (φάρμακο της μαμής).

Αραραδιανή, η, φανταστικός δαίμων, που κλέβει τα νεογνά από την κούνια πριν σαραντίσουν.

αραρούτι, το, το πρώτο φαγητό του βρέφους μετά τον απογαλακτισμό (ρύζι, αλεύρι και γάλα).

αραχνόγκαστρη, η, η γυναίκα που συνεχώς αποβάλλει (καθ' έξιν αποβολές).

αραχνοσφόντυλο, το, ιστός αράχνης μαζεμένος σαν σφοντύλι. Το βάζει η μαμή για αιμοστατικό σε ρήξη του περινέου.

άργασμα, το, το πλύσιμο των έξω γεννητικών οργάνων της λεχώνας από τη μαμή μετά τον τοκετό με χλιαρό νερό, όπου έχει βράσει φύλλα βαλανιδιάς, δάφνης, δενδρολίβανου, μυρτιάς κλπ. Ρήμα: αργάζω.

αργένα, η, η γυναίκα που δεν έχει παιδί.

αργία, η, οι αργίες ημέρες για τη μαμή είναι όλες οι Θεομητορικές γιορτές, η γιορτή του Αγίου Ελευθερίου και του Αγίου Στυλιανού. Τις ημέρες αυτές η μαμή αποφεύγει κάθε εργασία.

αργοκοίλι, το, η δυστοκία της επιτόκου.

αριστερό, το, το αριστερό πλευρό του βρέφους που πρωτοθλάζει θεωρείται από τη μαμή ότι είναι του διαβόλου. Γι' αυτό μετά το θηλασμό συνιστά στη μάνα να το πλαγιάζει μόνο δεξιά, γιατί αριστερά θα πάθει πνιγμονή. (Αυτό λόγω εισροφίσεως από τον αεροθάλαμο του στομάχου, που βρίσκεται αριστερά).

αρκουδάκι, το, το βρέφος που βαδίζει με τα γόνατα και τα χέρια. Αρκουδίζω = βαδίζω με τα τέσσερα ή μπουσουλίζω.

αρμένιασμα, το, η ψυχική, πνευματική και σωματική διαταραχή της λεχώνας. Είναι η ψύχωση της λοχείας. Λέγεται και ξαρμένιασμα ή ξαρμόνιασμα. Τη θεραπεύει ειδική γριά Μπάμπω, που λέγεται ξαρμε-

νίστρα, με αρμένια (άνθη χαμομηλιού) και κενταύριο (Κένταυρος κύανος) και τη φυλάει η μαμή 40 ημέρες να μη μιλήσει στον κόσμο. Η μαμή για το ξαρμένιασμα αμείβεται μόνο με άσπρα (ασημένια) νομίσματα ή με φλουριά.

αρμενίζω, πάσχω από ψύχωση της λοχειάς. Λέγεται και αρμενιάζω.

αρμενοβάφτιση, η, η επείγουσα βάφτιση του βρέφους από τη μαμή όταν η μάνα πάθει αρμένιασμα (ψύχωση της λοχειάς), για να μην προλάβει να πνίξει το νεογνό αβάφτιστο, οπότε το κρίμα το έχει η μαμή. Μόλις η μαμή το καντηλοβαφτίσει το απομακρύνει από τη μάνα. Το φροντίζει η μαμή μαζί με τη γιαγιά.

αρμενόπετρα, η, βράχος με μεγάλη τρύπα σε βουνό, μέσα από την οποία η μαμή περνά σαράντα φορές τη λεχώνα που αρμενιάστηκε, για να θεραπευθεί από το αρμένιασμα (ψύχωση λοχειάς).

αρμενόψωμο, το, το ψωμί που ψήθηκε πρώτη φορά σε φούρνο, που άναψε για πρώτη φορά. Το δίνει η μαμή για να μην ισκιωθεί η λεχώνα και πάθει αρμένιασμα (ψύχωση λοχειάς).

αρμεχτήρι, το, μικρό ξύλινο κύπελλο της μαμής, με το οποίο αρμέγει από τη λεχώνα το πρώτο γάλα (κολάστρα) όταν η λεχώνα έχει περισσογαλιά, για να μην πάθουν συμφόρηση οι μαστοί της (πρόληψη μαστίτιδας, γαλακτοφορίτιδας).

αρμήνεις, οι, οι συμβουλές της μαμής και της μάνας προς τα κορίτσια όταν «βυζώνουν», δηλαδή όταν τους έρθουν τα πρώτα έμμηνα. Επίσης και προ του γάμου η μαμή δίνει αρμήνεις.

αρνάκι, το, το αρτιγέννητο, το παιδί των πρώτων 24 ωρών, που είναι ήσυχο και κλαίει φυσιολογικά όταν πεινάει. Η μαμή όταν βάζει το μωρό στην αγκαλιά της μάνας της λέει: «Σου δίνω παιδί-αρνί, παιδί-αρνί, παιδί-αρνί» τρεις φορές, για να είναι ήσυχο σαν αρνάκι. Το κλαψάριο

από κακοπάθημα στον τοκετό αρτιγέννητο το λένε «κατοϊκάκι» και δεν είναι τιμητικό για τη μαμή.

άρνεμα, το, η καταπράυνση, από τη μαμή, του νεογνού που κλαίει, το ηρέμισμα.

άρνηση, η, η άμβλωση ή η θεληματική στείρωση.

αρνιακό, το, η συνεχής κραυγή του νεογνού όταν ζητάει να θηλάσει τη μάνα του.

Αρπάχτρα, η, φανταστικό τέρας που θανατώνει τις λεχώνες. Προσωποποίηση της εκλαμψίας και του επιλόχειου πυρετού.

αρρενογονία, η, η γέννηση αγοριών. Εορτάζεται με πανηγυρισμούς και πυροβολισμούς, η δε μαμή πληρώνεται γενναία από τον πατέρα.

αρρενοτοκία, η, η γέννηση αγοριού.

αρσενικοβότανο ή σερνικοχόρταρο, το, βότανο με δύο βολβούς, καυλόν και φύλλα, σαν πρόσωπο παιδιού. Πιστεύουν ότι όταν το φάει η γυναίκα θα γεννήσει αρσενικό παιδί. Είδος άγριας ορχιδέας.

αρτύνομαι, καταλύω τη νηστεία, κρεοφαγώ. Η μαμή επιβάλλει στη λεχώνα να καταλύει τη νηστεία.

αρφανός, ο, ο ορφανός, αυτός που δεν έχει μάνα ή πατέρα. Στη γλώσσα της μαμής το παιδί, που έχασε τη μάνα του στον τοκετό ή τη λοχεία.

αρχαρία, η, η γυναίκα που κυοφορεί για πρώτη φορά και είναι άπειρη από εγκυμοσύνη. Συνήθως της παραστέκονται η μαμή, η μάνα της και άλλες επιτυχημένες μητέρες.

αρχοντογεννημένος, ο, ο νέος, ο ευγενής και πλούσιος, γόνος αρχοντικής οικογένειας.

αρρώγιστο, το, το βρέφος που δεν θήλασε.

αρρωσταίνω, γίνομαι άρρωστη, ασθενώ (σε επιπλοκές της λοχειάς). Η μαμή θεωρεί τη γέννα φυσιολογική πράξη, ενώ τις επιπλοκές τις κατατάσσει στις αρρώστιες. Η μαμή φοβάται πολύ τις αρρώστιες της

λεχώνας, γι' αυτό τη φυλάει και της συμπαραστέκεται τις πρώτες σαράντα ημέρες από τη γέννα.

ασαράντιστη, η, η λεχώνα που δεν έχει συμπληρώσει σαράντα ημέρες από τον τοκετό και δεν έχει πάρει ακόμα την ευχή του σαραντισμού από τον ιερέα. Υπάρχουν πολλές προφυλάξεις από τη μαμή για την ασαράντιστη.

ασαράντιστο, το, το βρέφος ηλικίας κάτω των σαράντα ημερών.

ασβεστόνερο, το, το διήθημα ακράτου ασβέστου μέσα σε νερό. Το δίνει η μαμή σε περίπτωση διάρροιας της λεχώνας.

ασβολομένη, η, η λεχώνα που προσεβλήθη από αόρατα κακά πνεύματα (ψύχωση λοχείας).

ασημόπαιδα, τα, τα αργυρά τάματα σε μορφή σπαργανωμένου νεογνού, που αφιερώνει η μάνα όταν επιζήσει το παιδί σε δυστοκία ή κάποια βαριά αρρώστια.

ασήμωμα, το, το τάμα με το οποίο ασημώνουν την εικόνα της Παναγίας ή του Αγίου Ελευθερίου, σε καλή έκβαση της γέννας επί δυστοκίας.

ασημώνω, δωρώ, προσφέρω αργυρό νόμισμα ή κόσμημα στη γέννηση, στη βάφτιση ή στο γάμο. Όσοι από τους συγγενείς επισκέπτονταν τη λεχώνα συνήθιζαν

να θέτουν πλησίον του αρτιγέννητου ένα αργυρό νόμισμα, που το λέγανε «ασήμωμα». Στα λούσματα του νεογνού, την τρίτη ημέρα, η μάνα και οι συγγενείς ασημώνουν τη σκάφη με το νεογνό. Τα χρήματα τα παίρνει η μαμή για αμοιβή.

ασθενής, η, η άρρωστη από μελαγχολία λεχώνα.

άσθενο, το, το ευτραφές υγιές βρέφος.
ασπροματισμένη, η, η λεχώνα που έφτασε στο τέλος της από ακατάσχετη αιμορραγία. Επίσης, ασπροματισμένο λέγεται το παιδί που γεννιέται με λευκή ασφυξία. Η μαμή παρακαλεί και προσεύχεται: «Παναγία, τρέξε και βοήθα, ασπρομάτισε το παιδί».

ασπρομπούγαδο της κόρης, το, η πρώτη μπουγάδα της κόρης με την επίβλεψη της μάνας και της μαμής, μετά τα πρώτα της έμμηνα. Τη συμβουλεύουν να μελετά άσπρα πράγματα, π.χ. φουστανέλα, γάλα κλπ. για να ...γίνει άσπρη η μπουγάδα.

ασπρονυχίες, οι, οι λευκές κουκκίδες στα νύχια του παιδιού. Πιστεύουν ότι: αν είναι κορίτσι πως θα κάνει πολλά παιδιά, αν είναι αγόρι πως θα έχει πολλές αγαπητικές.

ασπροπόδαρο, το, το αγόρι που μπαίνει την Πρωτοχρονιά μαζί με τη μαμή του χωριού σε σπίτι στείρας γυναίκας για να της ευχηθεί «να δει άσπρη μέρα». Για αμοιβή η άκληρη φιλοδωρεί τη μαμή με τρία άσπρα και με ένα άσπρο το παιδί (άσπρο = νόμισμα).

ασπροπρόσωπο, το, το λούσιμο του προσώπου του νεογνού από τη μαμή ή τη μάνα με μητρικό γάλα την ένατη ημέρα, για να γίνει άσπρο και στη ζωή του έντιμο.

ασπρόχαρη, η, η μάνα που πεθαίνει και αφήνει στη ζωή πολλά παιδιά. Απεναντίας, μαυρόχαρη λέγεται η στείρα γυναίκα.

(Συνέχεια στο επόμενο τεύχος)